WASHINGTON DC

1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BARCLY 7-4125
УНСоюз: BARCLY 7-5337

РІК LXX. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1963 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 40. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕСЛАВ КОНҐРЕСОВІ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ В СПРАВІ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

Вашингтон. — Президент Кеннеді 28-го лютого переслав Конґресові звернення у справі охорони громадянських прав. Це звернення має 6 000 слів, і в ньому Президент пропонує загарантувати всім американським громадянам, в першу чергу неґритянському населенню в південних стейтах, право на участь у виборах, спільне навчання у школах із дітьми білих батьків, та зліквідувати всяке расове обмеження при прийманні на працю. Президента довший час атакували республиканські члени Конґресу, а також і губернатор Ню Йорку Нелсон А. Рокефеллер, за те, що він не здійснює своїх передвиборчих обіцянок і не вносить законопроєкту про охорону громадянських прав. Також і деякі неґритянські провідники висловлювали своє невдоволення з того, що Президент не старається за допомогою законів оборонити громадянські права неґритянського населення в південних стейтах. Досі уряд видав був виконне зарядження в справі заборони расової дискримінації в тих будинках, які користали з федеральної допомоги. Президент написав у своєму зверненні, що у сторіччя проклямації Лінкольна вже немає ані сліду з давнього невільництва, але все ж таки неґритянське населення сьогодні ще в деяких районах перешкоди до поступу, бо не має таких самих умов розвитку, як білі громадяни. Президент заявляє, що він є вдоволений з тих успіхів, яких осягнув його уряд за два роки. Але ще треба дальших зусиль в цьому напрямку і Президент обіцяє, що в найближчих днях уряд внесе до Конґресу нові пропозиції, щоб вможливити неґритянському населенню користати вповні з усіх громадянських прав. Внесені будуть три законопроєкти, які будуть займатися тим, як охороняти виборчі права покривджених, як давати рівні права всім у школах, та як поборювати всякі расові обмеження при прийманні на працю. Найбільше турбується Президент тим, щоб всі громадяни могли брати участь у виборах. Президент заявляє у своєму зверненні, що „американське право голосувати під час вільних виборів — це наймогутніше та найцінніше право в світі, і тому не вільно нікого позбавляти того права на основі расових прикмет чи кольору шкіри". Президент заявляє, що „ми мусимо скріпити нашу країну тим, що охоронятимемо основні права наших громадян". Не має певности чи Конґрес ухвалить ті законопроєкти, що їх предложить Президент. Ліберали старалися змінити реґулямін Сенату так, щоб не була можливою довша обструкція (філібастер), але це не вдалося здійснити. І південні сенатори можуть не допустити до того, щоб пропозиції Президента були здійснені.

В МІЖНАРОДНІХ ОБІЙМАХ

Президент Домініканської Республіки Хуан Бош вітається з віце-президентом ЗДА Линдоном Джансоном під час інавгураційних урочистостей в Сан Домінґо.

Дипломатична Академія — необхідна, твердить колишній амбасадор

Ню Йорк. — Колишній амбасадор до Домініканської Республіки Фелпс Фелпс заявив, що Конґрес повинен якнайскорше прийняти законопроєкт про організацію Дипломатичної Академії, бо вона є дуже потрібна для вишколу тих осіб, які служитимуть в дипломатичній або іншій урядовій службі за кордонами ЗДА. Фелпс каже, що з власного досвіду знає, як конечно потрібна є така Академія, де американці мали б навчитися, як вони найкраще зможуть прислужитися своїй країні та виробити її добру славу в тій країні, де їм прийдеться працювати. Ця Академія могла б також навчати всіх американців, які виїздять за кордон, як вони мають там поводитися, щоб робити добру славу ЗДА.

Все ще не з'ясована справа, коли виявлено совєтські ракети на Кубі

Вашингтон. — Виявляється, що в тайних переслуханнях у Конґресі в справах, що стосуються Куби й тамошніх совєтських махінацій, запитувано одначе секретаря оборони Роберта МекНамару, як і голову Центральної Розвідної (Інформаційної) Агенції Джона А. МекКона, як це сталося, що від 5 вересня мин. року американські літаки почали стежити за роботою совєтських „техніків" на Кубі, а щойно 14 жовтня стверджено, що збудовано там цілий ряд ракетних виіздів. Американська преса стверджує, що цієї загадки не вдалося з'ясувати, бо Центральна Розвідна Агенція, яка спершу переводила ці розвідчі лети з фотографуванням кубинських терепів, за своєю традицією ніколи не виявляє ніяких фактів про свою діяльність, а Пентагон або Стратегічна Летунська Команда перейняла на себе цю місію 14 жовтня мин. року й відразу ствердила наявність на Кубі ракетних влаштувань. Республіканські члени Конґресу — твердить преса — гадають, що або Уряд свідомо промовчав факт наявности на Кубі совєтської офензивної зброї, або дійсно не знав цього і цілковито щойно в половині жовтня відкрив та відразу енерґійно зареаґував.

Опитування виявляють, що публічна опінія є проти інвазії на Кубу

Ню Йорк. — Американський Інститут Публічної Опінії д-ра Джорджа Геллупа перевів опитування серед американців і ствердив, що більшість опитуваних є проти інвазії на Кубу, щоб скинути режим Кастра. Тепер американці є менше за те, щоб військовою акцією повалити режим Кастра, як в жовтні 1962. тільки 20% погоджуються на військову акцію, а 64% є проти неї, 16% не відповіли. В жовтні 1962-го року за інвазію було 24%, проти 63%, а не виявили своєї опінії 13%. Цікаво, що аж 59% опитуваних гадають, що ситуація на Кубі є така поважна, що з неї могла б виникнути війна, 31% є противної думки, а 10% не дали відповіді на запитання. Тепер Куба дуже актуальною кубинська проблема.

Індекс цін в січні збільшився на 0.2% і становив 106%

Вашингтон. — Представник Департаменту Праці Роберт Дж. Маєрс повідомив, що в січні цього року індекс цін збільшився на 0.2% в порівнянні з грудним минулого року і становив 106% в порівнянні з пересічними цінами з 1957-1959 років, коли той індекс виносив 100. На збільшення коштів прожитку найбільший вплив мало те, що зросли ціни на харчі. Мабуть передбачає, що індекс цін готов зрости і в місяці лютому і становитиме правдоподібно 106.1%, як це було у вересні минулого року. Ціни на харчі в січні збільшилися на 1.2%. Найбільше між харчами подорожчали овочі та городовина, і так грейпфрути на 21.7%, капуста — 39, зелена фасоля — 31.6, а помаранчевий сок — 25.6. Це подорожчання сталося внаслідок того, що на Флориді та в південних стейтах були морози. Подешевшали: свинина, воловина, молочні продукти, дещо подорожчав хліб як теж і яйця.

Помер Лев Фединяк, секретар 66 Відділу УНС

Довголітній секретар відділу ч. 66, Т-ва св. Андрія в Ню Йорку, Лев Фединяк, помер 27 лютого на 74-му році життя. Покійний походив з Бушкович, пов. Перемишль і по приїзді до ЗДА скоро включився в Союзову громаду, ставши членом вже в 1914 році. Тіло Покійного лежить в похоронному заведенні Томаса Квіна при 3520 Бродвей, Лонґ Айленд Сіті, де буде відправлена панахида в п'ятницю вечером о год. 8.30. Похорони відбудуться в суботу о год. 9.45 з похоронного заведення до української катедри св. Юрія в Ню Йорку та на цвинтар Кальварії. Покійний полишив у смутку три дочки Анну, Ольгу і Елінору та численну союзову родину, яка з болем серця відпровадить цього заслуженого союзовця на вічний спочинок.

Об'єднані Нації стурбовані ситуацією на Середньому Сході

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант, стурбований подіями в Ємені та можливими наслідками останнього революційного перевороту в Іраку, делеґував свого заступника, американського муржна д-ра Ралфа Банча, до столиць Ємену, Савді Арабії, Йорданії і Об'єднаної Арабської Республіки. Банч, який був у Штокгольмі на засіданнях фундації Гаммершилда, мав негайно відлетіти відтіль на Середній Схід. Причиною цієї метушні є затяжна громадянська війна в Ємені, де у вересні мин. року Об'єднана Арабська Республіка, реалізуючи амбіції свого президента Абделя Гамаля Насера стати лідером цілого арабського світу, перевела своїми грішми й інтригами революцію проти короля Бадра та насадила свого ставленока, „маршала" Абдуллаха Саллала на президента ємейської республіки. Одначе ємеці, обурені поведенням присланого туди єгипетського війська, підтримали зветронізованого короля Бадра. Тоді Насер збільшив своє військо в Ємені до 20,000 з летунством і танками совєтського виробу. Це спонукало Савді Арабію і Йорданію до активної допомоги королеві Бадрові, Насер погрожує війною Савді Арабії, яка з черги втягнула б у війну Британію, а то й ЗДА в користь Савді Арабії. Ральф Банч має шукати за мирною розв'язкою тієї напруженої ситуації. Він є добре ознайомлений з середньо-східніми відносинами, ще від 1949 року, коли був посередником в ізраїльсько-арабській війні, за що дістав був мирову нагороду Нобеля.

Індія дістає совєтські літаки

Ню Делі. — Індія дістала покищо 4 совєтські бойові літаки типу МІҐ, але до кінця цього року має дістати ще два, а других 6, обіцяних за минулорічним договоренням у Москві, має дістати в 1964 році. В усякому разі совєтський уряд запевнив уряд Індії, що згадана умова буде дотримана. Про це повідомив індійський парлямент прем'єр Неру. Комуно-китайський пропаґандивний апарат, що спершу мовчав про становище СССР в справі китайсько - індійського конфлікту, тепер виявив справу совєтських літаків для Індії. За комунікатом в комуно-китайській пресовій агенції, до Індії прибув транспорт совєтських турбомоторових літаків МІҐ та разом із ними приїхали совєтські техніки для побудування в Індії фабрики літаків того самого типу. Цю вістку подало також пейпінське радіо. Водночас китайські комуністи подали вістку про приспішене збросння Індії і про рішення Індії вислати індійське військо в ті гімалайські місцевості, звідки їх очистили китайські комуністи.

„Війна омарів" між Бразилією та Францією

Ріо де Жанейро. — 27-го лютого ц. р. бразилійський міністер фльоти Педро Сузанна заявив, що бразилійська фльота не допустить до того, щоб французькі рибальські човни ловили омарів на бразилійських водах. Міністер повідомив, що на терен спору мали виплисти з Франції воєнні кораблі — літаконосець „Клемансо", один крузляк та два нищильники. Бразилійський міністер сказав: „Суверенність Бразилії є загрожена Францією. Ми остерігали Францію, що не дозволимо на ловлю омарів на наших водах. Франція відповіла на це висилкою воєнних кораблів на місце спору. Тепер завданням нашої фльоти буде виконати наказ та боронити нашу суверенність". Представник Бразилії на заяві, що конфлікт вдасться розв'язати мирним способом. „Але, коли треба буде вжити сили, то всі знають, що це станеться не з нашої вини. Франція хоче настрашити нас своєю силою". Спір за право ловити омари триває вже два тижні. Омарі мандрують вздовж підводної мілини 60 миль завдовжки у віддалі від берега, і Бразилія вважає цей обшир за свої територіяльні води, бо це є недалеко від її території. Франція ж гадає, що води, віддалені на 60 миль від берегів, не можна уважати за територіяльні, бо вони є міжнародними.

Сателіт „Синком" кружляє на висоті 28,000 миль

Кембрідж, Масс. — Обсерваторія Гардвардського колеґу 28-го лютого ствердила, що випущений 14-го лютого комунікаційний сателіт „Синком", який був згубився 5 годин після його випущення, бо припинили діяти його радіові апарати, кружляє довкола Землі на висоті 28 000 миль. „Побачили" того сателіта також й інші астрономічні стації в Европі та в Південій Африці. Сателіт „Синком" мав заступити комунікаційний сателіт „Телстар", який передавав в Европі та в Америці телевізійні авдиції, але який припинив ту свою працю, бо не діяли його радієві апарати.

Підписано нову совєтсько-американську умову про культурний обмін

Москва. — В минулу середу 27 лютого ц. р. підписано в Москві новий договір про культурний обмін з З'єдиненими Державами на дальший рік. Совєти відкинули американську пропозицію, щоб свобідно обмінюватись часописами й журналами та не захотіли допустити американську джезову музику. Зате в отому порозумінні устійнено, що до Америки прийде маріонетковий театр з Москви, а до СССР поїде такий же театр з Шикаґо. В лінні поїде до СССР на 12 тижневе турне славний американський цирк Барнума, зате у вересні виступатиме в Ню Йорку совєтський цирк, в якому м. ін. покажуть особливо тресованих московських ведмедів. Большевики настоювали на виїзд до Америки більшого числа совєтських учених, але остаточно устійнено обмежене число обміну американськими й совєтськими ученими з різних ділянок.

СОВЄТСЬКІ ЛІТАКИ ЛЕТІЛИ НАД ВОЄННИМИ КОРАБЛЯМИ ЗДА

Вашингтон. — Совєтські стежні літаки кількакратно пролітали над американськими воєнними кораблями на Північному Атлянтику та Північному Тихому океані — виявив в минулий четвер 28 лютого ц. р. секретар оборони Роберт МекНамара на пресовій конференції. Він признав, що 4 совєтські чотиримоторові далекосяжні бомбовики типу „Ведмідь" ТУ-94, по 2 у відстані 2-ох годин, перелітали вперше 27 січня ц. р. над літаконосцем „Форесталь" та що подібна історія повторилась 22 лютого ц. р. МекНамара не прикладав великого значення цій події та пояснював, що поскільки такі совєтські лети відбуваються над міжнародніми водами, то вони „леґальні" і не можна проти них протестувати. Хоч названі літаки є з бомбовиками з засягом 8 тисяч морських миль, проте МекНамара підкреслював, що в летах над американськими воєнними кораблями заанґажовані головно совєтські стежні літаки. Він звернув увагу, що большевицьким літакам не трудно вистежити місце перебування американських воєнних кораблів, бо, наприклад, про час і місце „Форесталь" і „Ентерпрайз" на Середземному морі була подана вістка в газетах. Зате американські стежні літаки — заявив секретар оборони — завжди знають про напрямок лету совєтських літаків і не спускають їх з ока. Те саме сталося у випадках стеження совєтськими літаками за американськими літаконосцями. Американські військові чинники — звернув на це увагу секретар оборони — ствердили тепер тільки, що коли домедавна Совєти користувались у своїх розвідчих летах літаками тільки на коротку й середню віддаль, оперуючи з баз недалеко совєтських берегів, то тепер вони застосовують для цієї цілі також далекосяжні літаки. Совєтські літаки не летіли над американською територією — признав МекНамара — американські чинники приймають засоби охорони проти таких можливостей. Совєтські літаки — твердив МекНамара — „не виявляли ворожих замірів". На тій самій пресовій конференції МекНамара ствердив, що ЗДА зареєструють збройно, якщо совєтські війська на Кубі були б ужиті для здавлення протикастрівської революції, або до будь-яких інших бойових дій.

СССР і його сателіти переводять військові наради

Варшава. — У столиці Польщі зійшлись в минулий четвер 28 лютого ц. р. військові міністри і шефи штабів СССР та його европейських сателітних держав на військові наради. Ці держави охоплені так званим Варшавським пактом, що його підписано у 1955 році у протиагу до західнього протикомуністичного Атлантійського пакту (НАТО) з 1949 року. Східньо - німецький амбасадор видав з цієї нагоди велике прийняття, на якому були присутні, м. і. головний командир збройних сил держав того пакту маршал Гречко та східньо - німецький військовий міністер Гайнц Гофман. Насправді, совєтські збройні сили є самостійні, з власним командуванням, а штаб Варшавського пакту має тільки координувати стратегічні пляни і дії сателітських армій з совєтською. Як довго має тривати ця конференція і які спеціяльно питання обговорюються там — комуністична преса не подає про це ні слова.

Британського прем'єра критикують за поведення під час Кубинської кризи

Лондон. — Британська палата громад була в минулий четвер тереном гострих атак соціялістичної опозиції проти прем'єра Мекмиллена за нібито плянове засекречування перед британським народом загрози, що існувала під час осінньої Кубинської кризи. Ця критика прийшла внаслідку запитів і відповідей щодо стану готовости воєнного поготівля, проголошеного всені минулого року на летунських і ракетних базах в Британії. За твердженням соціялістичних послів, 60 ракет типу „Тор" з ядровими стрільнами, як також все бойове летунство з вантажем атомових бомб готові до негайної бойової акції. Речники Партії праці закидали Мекмілленові, що він не поінформував був народу про дійсну воєнну небезпеку, яка тоді грозила, а пацифістичні члени тієї партії закидали прем'єрові, що він був тоді готов перевести „національне самогубство". Прем'єр Гарольд Мекмиллен не дав втягнути себе в дискусію над цією справою та не виявив ніяких подробиць військового характеру з осени минулого року, а тільки ствердив, що бойове летунство Атлантійського пакту (НАТО) завжди зберігає високий стан бойової готовости, а восені минулого року „вжито тільки деяких нормальних засобів обережности". „Наука з Кубинської кризи — заявив Мекміллен — полягає безумовно у тому, що велика збірна потуга західніх союзників стала головною причиною мирного полагодження кризи". Мекміллен звернув увагу, що „обидві сторони" розпоряджають нині могутніми атомовими збройними силами, які відстрашують від війни й тому всі уряди поставлені на те, щоб тих збройних сил не треба вживати для війни.

В АМЕРИЦІ

● Італійський кінопродуцент Діно Ді Лаврентіс плянує випродукувати фільм під заголовком „Біблія", який має коштувати 90 мільйонів дол. Крістофер Фрай пише сценарій до того найдорожчого в цілому світі фільму. Продуцент сказав про це таке: „Мій плян сфільмувати Біблію докладно так, як вона написана. Я є дуже релігійною людиною, і коли я побачу, що мій фільм не виходить таким правдивим, яким він повинен бути, то я припиню свою працю".

● Будівничий Джей Свейзі збудував першу хату під землею в Плейнвю в Тексасі і твердить, що в тому мешканні треба стирати порохи тільки раз на місяць. Підлога того дому є 13 стіп внизу від поверхні землі. Стіни з керамічних кафель. До дому ведуть широкі сходи.

● Більше як 20 000 професійних математиків працюють в промислі і в урядових агенціях. 40 відсотків цих математиків заявили, що вони працюють при таких зайняттях, при яких не треба знати багато математики, хоч при їхньому затрудненні були великі вимоги щодо математики.

● Департамент Праці повідомляє, що інженери зараз після закінчення коледжу можуть почати працю з місячною платнею 559 дол.

● На основі статистики Департаменту Праці виходить, що коло 3,100,000, посередньо, або безпосередньо, зв'язані є з продукцією, транспортом або продажем тих товарів, які ці країна вивозить закордон. Це значить, що майже 6 відсотків всіх затруднених є зв'язані з експортом.

КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН ПРО В-ВО „НА ГОРІ"

Ню Йорк. — Музей-Архів при Українській Вільній Академії Наук у ЗДА влаштовує конференцію, присвячену оглядові і підсумкам діяльности відомого українського літературно - мистецького Видавництва „На горі". Конференція відбудеться у великій залі УВАН в п'ятницю при 206 Вест 100-а вулиця в Ню Йорку в неділю 3-го березня, о год. 6-ій вечора. У її програмі передбачені, крім відкриття, такі доповіді: ред. Богдана Кравцева, мистця - маляра Юрія Соловія, Василя Барки, Олега Зуєвського і Богдана Бойчука. Музичне оформлення конференції проведе Яро Ласовський. У зв'язку з Конференцією відбудеться виставка видань Видавництва „На горі" як теж експозиція праць мистців, що брали участь в Мистецькому оформленні цих видань.

У СВІТІ

● Зять Хрущова, Алексей Аджубей, головний редактор „Ізвєстій", приїхав з своєю дружиною Радою до Італії, щоб взяти участь в італійській передвиборчій кампанії у користь могутньої італійської комуністичної партії. Він виголосить промови в Римі, Міляні, Флоренції і Венеції. Совєтський амбасадор Семен Козирьов і лідер Італійсько - совєтського товариства вітали Аджубея на летовищі.

● Польський міністер закордонних справ Адам Рапацький захворів на серце і пішов до шпиталю. Офіційно повідомлено, що його життю не грозить небезпека. Рапацький зискав собі розголос своїм пляном, що його названо його іменем: за тим пляном, в Середній Европі, яка охопила б цілу Німеччину, Польщу й Чехословаччину, заведено б зневтралізовану безатомову смугу, після чого совєтські війська мали б залишити Чехо-Словаччину й Польщу.

● Московський „народний" банк в Лондоні, єдина совєтська банкова установа поза кордонами Совєтського Союзу, дістав летунським шляхом 5 тонн золота, вартости коло 7 мільйонів долярів. Разом з попередніми такими транспортами ця совєтська станиця в Лондоні дістала вже коло 15 тонн золота вартости коло 25 мільйонів дол. Фахівці кажуть, що Совєти вживають те золото для підсилення своїх торговельних оборотів з західньо - европейськими країнами з уваги на загрозу збоку Европейської Економічної Спільноти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Шевченківський місяць

Березень — це місяць Тараса Шевченка. У березні він народився і в березні відійшов у безсмертя. В тому місяці в Україні і по всьому широкому світі, де тільки химерна доля розпорошила людей Шевченкового, українського народу, згадують і вшановують Великого Кобзаря, його пророчі слова - ідеї.

Ми, українці в Америці, вшановуватимемо Тараса Шевченка в березні цього року з думкою про наступний березень, коли сповниться 150 років з дня його народження і коли буде здійснена мрія-мрій українських поселенців на землі Вашингтона: в її столиці, названій іменем її Батька, буде поставлений пам'ятник Тарасові Шевченкові. Вже сьогодні душу зогріває думка про цей пам'ятник, про його відкриття, про незглядні маси народу, що візьмуть в тій урочистості участь, про величні культурні й мистецькі українські імпрези, заплановані в столиці Америки на той час, про українські синьожовті прапори, що маятимуть побіч зоряних американських уздовж вулиць столиці, якими проходитиме похід, про виступи найвищих американських достойників, про справжні Українські Дні в столиці Америки.

Цьогорічний березень повинен бути для нас місяцем генеральної проби і завершенням підготови до Шевченківського місяця в наступному році. В першу чергу цьогорічний березень повинен стати для нас місяцем моральної мобілізації до Шевченківських днів у Вашингтоні в 1964-му році. А такою мобілізацією буде, крім звичайних уже, щорічних Шевченківських концертів і академій, в першу чергу завершення нашої збіркової акції на пам'ятник Шевченкові, зокрема охоплення тією акцією нашої дітвори і тих громадян, що їх імен ще немає на списках жертводавців.

Коли мова про дітвору — справа не в грошах, як і не в грошах була справа тоді, коли Америка збирала буквально по центові на будову статуї Свободи в нюйоркському порті. Отже, справа в тому, щоб кожна наша дитина пожертвувала свого „нікля", „дайма" чи „кводра", як символ свого походження і своєї приналежности до того народу, що породив Шевченка, як знак своєї відданости тим найвищим ідеалам людства, що їх віддзеркалює Шевченкова творчість. Добре сталося, що Комітет Пам'ятника Шевченкові рішив кожній такій дитині, яка складе навіть найменшу пожертву на пам'ятник Шевченка, вислати відповідну пам'ятку. Наш обов'язок — подбати, щоб таку пам'ятку одержали тисячі й десятки тисяч наших дітей.

Так само важливою справою є поширити в цьому березні збіркову акцію на фонд пам'ятника Шевченкові на всіх тих наших громадян, що тією збіркою ще не охоплені. А таких ще багато, дуже багато, бо ж заледве 20 000 осіб і організацій досі зареєстровано у збіркових виказах. Їх повинні бути сотні тисяч. І вони напевно будуть, якщо ми до них підійдемо. Дотеперішня збіркова акція це стверджує, бо майже не було людей, які від неї відмовлялися б, коли застукано до їх дверей.

Хтось міг би сказати, що навіть досі зібраних фондів уже вистачило б на побудову пам'ятника. Це правда, але пам'ятник Шевченкові це далеко не сама тільки могутня постать Поета з бронзи на гранітному п'єдесталі. Пам'ятник Шевченкові — це утривалення, поширення і закріплення його ідеалів, це — видання його творів, це — створення фундацій його імени, це — поглиблення й поширення української науки, української культури, української правди, остаточна перемога якої й буде найбільшим, найтривкішим пам'ятником для Шевченка.

Все це ми повинні мати на увазі в березні цього року, готуючись до найбільшої події в історії Американської України: здвигнення та відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Америки, Вашингтоні, в 1964-му році, у 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка.

Нові погрози

Властиво, це не нові, а старі погрози, заініційовані колись ще Сталіним і повторювані час від часу, залежно від коливань тактики, Нікітою Хрущовим та його підкомандними. Отож, минулої середи він уважав знову за вказане погрожувати нищівною відплатою „панам імперіялістам", якщо хтось із них зважиться напасти на будь-котру комуністичну країну. Можливо, що нинішнім правителям Куби, Китаю, Північної Кореї, Північного В'єтнаму і Східньої Німеччини було приємно почути від „самого" Хрущова, що Совєтський Союз поспішить їм з допомогою проти агресивних імперіялістів, але на західній світ всі ті погрози давно вже перестали робити враження. І ця остання промова Хрущова з минулої середи не мала значення своєю суттю, вихвалянням совєтської атомової потуги та запевнюванням, що Совєти ось-ось наздоженуть і випередять Америку своєю продукцією, а мала вона значення тільки як покажчик, що в забаві, яка полягає у чергуванні залицянок із погрозами, Москва кладе тепер натиск знову на погрози.

Ті скоки совєтської політичної тактики приходять без ніякої наявної причини, без логіки в її західньому розумінні. Це така сама метода совєтської закордонно - політичної праці, як ініціювання міжнародних переговорів про найповажніші проблеми — про припинення ядрових детонацій та про Берлін, — із займанням такого непримирливого становища в цих справах, яке наперед виключає конструктивну їх розв'язку. Завжди і постійно мавши перед собою тільки одну ціль — „угробити" вільний світ кремлівські правителі не хочуть припинити холодної війни тією найсправедливішою конструктивною розв'язкою проблем Німеччини, Берліну, Кореї, В'єтнаму, якою було б переведення плебісциту в усіх тих запальних пунктах світу. Але вони не зважуються також на третю світову війну, знаючи, що вона „угробила б" передусім комунізм та його звеличників. Тому й заповнюють час безконечними розмовами, як зовнішньою познакою „мирного співіснування", і водночас грубими погрозами, щоб підбадьорити самих себе і своїх однодумців в добі хронічної господарської кризи та щораз нових „ідеологічних" розбіжностей в комуністичнім таборі.

Якщо керівники американської закордонної політики витягали б логічні висновки з історичних лекцій, то вони повинні були б знати, що найкращий спосіб переконати Хрущова і його кумпанів у тому, що немає глузду виступати з погрозами — це прийняти у відношенні до них, до Москви й Пейпінгу, гострий і рішучий, твердий та імперативний тон. Мовчазне сприймання всіх погроз і поквапна згода на всі пропозиції щодо „розмов" — скріплюють Хрущова в переконанні, що його тактика правильна. Запропонував Хрущов повести в Ню Йорку на терені Об'єднаних Націй розмови на тему „остаточної ліквідації" спору щодо Куби і вислав для цієї цілі до ЗДА Кузнєцова — і президент Кеннеді негайно на це погодився. Запропонував Хрущов переговорювати в Ню Йорку про атомові детонації — і Президент загал же призначив для цього своїх делеґатів. В обох справах вийшла повна невдача. Тепер же Державний Департамент проголосив, що Президент погодився на відновлення „інформаційних розмов" у справі Берліну. Як можуть відбуватися ділові розмови в супроводі погроз прем'єра СССР чи його міністра військових справ? Як можна виключити з-під холодної війни справу Берліну, коли на Кубі стоять совєтські війська?!

Совєтські погрози віддавна затруюють міжнародну атмосферу. Пора, щоб західні лідери знайшли спосіб припинити це явище, яке компромітує західній світ, що це явище толерує.

А. Заплітний

ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА ЗДА НА ПЕРЕЛОМІ

(2)

В останній книжці В. Ростова „ЗДА на світовій арені" є такі тези: комунізм після смерти Сталіна щораз більше визріває і м'якшає; ЗДА повинні щонайменше подвоїти свою допомогу чужим країнам, даючи допомогу також комуністам, якщо вони її захочуть; СССР залишив далеко позаду ЗДА в розвитку нуклеарної зброї, і тому треба відкинути думку його наздоганяти, а натомість всю енергію належить зосередити на конвенціональній зброї; СССР — це незаперечний політичний, господарський та військовий успіх; ЗДА повинні примиритися з думкою, що вони є островом, що далеко більшим є масив Евро - Азії, що вони вкінці опиняться в сфедерованій світовій організації під справно діючим міжнародним правом.

Публічна опінія ще більше занепокоїлася, коли став відомим факт, що В. Ростов у половині минулого року опрацював еляборат під назвою: „Національна політика безпеки" на 88 сторінок. Його надруковано в дуже малій кількості примірників і з наказу президента Кеннеді, під великим секретом, роздано членам кабінету та найвищим військовим і цивільним урядовцям. Цей еляборат дістався довірочно до декого із членів Конґресу. Особи, які його читали, заявляють, що він вміщає в собі тези „Лібералних Листків" та книжки „ЗДА на світовій арені" і висловлює такі думки:

ЗДА не повинні перші вдарити на СССР; треба визнати фактично Східню Німечину, не слід критикувати сателітів і ні в якому разі не викликати заворушень в комуністичних країнах.

Можна собі уявити, яке занепокоєння і обурення викликав цей еляборат у поважній частині американського Конґресу. Вирішено покликати п. Ростова перед сенатську Комісію і зажадати від нього виясмень. Коли він з'явився в супроводі помічника державного секретаря Дж. Бола, останній заявив сенаторам, що п. Ростов не буде відповідати на будь-які запити, бо від цього обов'язку, покликуючись на привілей екзекутиви, звільнив його президент Кеннеді. Стало на тому, що ні американське громадянство, ні його законні представники до сьогодні не знають, яким кораблем і до якої пристані хочуть завести цю країну її дипломати.

Насправді це були тільки частинні відхилення від загального напруження, в якому тримала постійно минулого року американське громадянство справа Куби.

Щоб мати повніший образ, треба пригадати, що Кубу втрачено в такий самий спосіб, як країни Середньої та Східньої Европи, а опісля китайський масив. Фідель Кастро, теперішній диктатор, не відзначається ані хоробрістю, ні умовими та організаційними здібностями. Не знати, як скінчилась би спроба революції, коли б лівонаставлена частина великої американської преси не розреклямувала його, як ідейного революціонера та шляхетного реформатора. Ці похвали спонукали „тверде ядро" в Державному Департаменті простягнути Кастрові помічну руку. Від цієї установи вийшов саботаж достави зброї для кубинського уряду під проводом диктатора Батисти, який за неї наперед заплатив. Урядовці Державного Департаменту тихцем посилали цю зброю і поважні грошові суми Кастрові. Він навіть не вийшов ще з гір, коли ЗДА визнали новий режим, а в короткому часі зготовили Кастрові сердечне прийняття в цій країні.

Розвідчі аґенції та американські амбасадори в Гавані і Мехіко раз-у-раз посилали до Державного Департаменту довірочні звіти про те, що Кастро перебуває в постійному контакті з московськими аґентами, що Куба незадовго стане комуністичним бастіоном, але всі ці звіти, остороги, докази та факти залишалися без будь-якого наслідку.

На першому етапі Москва наказала Кастрові відсунути від влади давніших революціонерів і заступити їх комуністами. На другому вона рішила скріпити Кастра так, щоб він міг спаралізувати всякі спроби нової революції і щоб Куба могла стати базою для всяких підривних дій в країнах Південної Америки. В другій половині минулого року Москва вирішила зробити з Кубинського острова випадову базу проти ЗДА. Все це діялося без серйозного спротиву Державного Департаменту.

Зовсім інакше реаґували широкі кола громадянства: одні розбирали спокійно події на Кубі, другі керувалися більше почуванням з огляду на небезпеку. Одні і другі прийшли до переконання, що такого стану далі толерувати не можна. Проводи обох політичних партій, не зважаючи на недалекі вибори, рішили не підносити справи Куби як арґументу під час виборчої кампанії і провели в Конґресі 26-го вересня минулого року резолюцію з дуже широкою повновластю для президента „вжити всяких заходів включно із збройною силою, щоб не допустити до закріплення на Кубі чужої, військової бази, яка може стати загрозою для нашої морської бази в Ґвантанамо, для Панамського каналу, для ракетних станиць у ЗДА та їх громадян".

Впадає в очі величезне розходження між думками, поглядами та бажаннями громадянства, що його репрезентує Конґрес, і Державним Департаментом.

3-го жовтня минулого року помічник державного секретаря Дж. Бол заявив, що на Кубі є совєтська зброя, але вона — дефензивного характеру і не є загрозою для ЗДА. 18-го жовтня, коли — за газетними вістками — ракетні стоянки на Кубі вже були споруджені, державний секретар Раск намітив такий плян дії: стриматися від будь-якої інвазії або блькоади Куби; робити велику пресію на кубинську економіку, стараючися стримати експорт комунізму до країн Латинської Америки і перешкоджати Москві в допомозі Кастрові. Якщо порівняти величезну загрозу збоку Куби і пропоновані Державним Департаментом заходи, то стане очевидним, що вони були неспівмірні, що більше — вони не мали ніякого реального значення.

Президент Кеннеді зрозумів, в яку критичну стадію увійшли ЗДА внаслідок агресивної дії Москви, зрозумів, як це може відбитися на Демократичній партії, коли широкі народні маси прийдуть до переконання, що їхній президент непостійний і нерішучий. І тоді він здобувся на рішучий крок і зажадав від Москви, щоб вона забрала з Куби свої ракетні стрільна. Москва, яка ніколи не зустрічала опору в своїх акціях, ставши вперше віч-на-віч з величезною військовою потугою ЗДА і з рішенням пустити в рух ту величезну силу, розгубилася і відступила по всій лінії. Цим вона показала, що почуває себе нижчою від ЗДА мілітарно і боїться війни.

Цей під кожним оглядом важливий факт дозволяє нам зробити такі додаткові висновки. Поперше: дотеперішні теорії стримування і апізменту остаточно себе здискредитували як недоречні і дуже небезпечні для держави. Подруге: в другій половині жовтня минулого року народилася нова закордонна політика ЗДА — повна протилежність до попередньої, політика, оперта на вірі в свої сили та на рішучості вжити її, якщо зайде до цього потреба. Потретє: це новонароджене дитя вже при першому своєму виступі блискучо себе оправдало. Воно відсунуло велику російську загрозу — привернуло ЗДА почуття безпеки і самопевности.

Чи ці дари залишаться при американській нації — залежатиме від того, як щиро вона пригорне до себе цю нову політику і як скоро відсуне від влади старі теорії та навики, які малощо не привели державу на край пропасти. Всі знаки вказують на те, що навіть коли боротьба буде тяжкою і затяжною, перемога нових ідей є вже тільки питанням часу.

Якщо під таким кутом будемо споглядати на драматичні прояви і ходи закордонної політики ЗДА в минулому році, то погодимося з думкою, що це був рік кризи, але рівночасно рік перелому, який має в своєму нутрі багато сприятливих можливостей.

Дати і цитати взято з рекордів Конґресу ЗДА за 1962 рік.

І ДЕ НАС НЕ БУЛО...

І де нас не було — і в Котласі, і в Тигді,
І за Байкалом теж, і в хуґах Колими, —
Скрізь наші сльози, наче роси стигли,
І в вічній мерзлоті складали душі ми.
І в Магадані, в Соловках далеких,
Де сніг, як бите скло, холодний і сумний,
Де в серці туга, мов задуха спеки,
І блиск полярний, хмурий і німий.
На всіх шляхах, на всіх дорогах дальніх
Кістки розсіяні без сповіді й хреста,
І тільки вітер синій і печальний
Тужить, мов мати з криком на устах.

Михайло ПРОНЧЕНКО

Ярослав Курдидик

СОВЄТСЬКА „НАФТОВА СТРАТЕГІЯ"

Направду, треба подивляти невтомного сенатора К. Б. Кітінґа, що, маючи якесь немов би „шосте політичне чуття", виступає з ревеляційними відкриттями, які заскакують не тільки американське громадянство, але й цілий західній світ. Адже це був ніхто інший, як сенатор Кітінґ, що по-своєму відкрив приявність большевицьких ракет на Кубі. Пригадуємо, з якою завзятою опозицією доводилось йому зводити бої, аж поки, врешті, ті ракети відкрито і у висліді того заблькововано скомунізований острів. Тепер сенатор твердить, що Куба є щораз поважнішою комуністичною загрозою для Західньої гемісфери і доражує її якнайскоріше і дооснoвно унешкідливити.

І ось, коли довкола Куби зосереджується увага Вашинґтону, сенатор виступив з не меншою сенсацією. Він заявляє, що союзні держави, яким ЗДА допомогли свого часу задержати або й привернути втрачену незалежність, яким допомогли твердо стати на власні ноги, тепер, „у віддяку" за це допомагають найбільшому ворогові ЗДА — Совєтському Союзові.

Основна большевицька зброя під сучасну пору — каже сенатор Кітінґ — це їхня нафта. „Нафтовою зброєю" большевики в економічній офензиві намагаються осягнути тиху перемогу. Інтенсивно експортуючи нафту, вони заміняють за неї всі продукти, яких потребують не так для піднесення життьового стандарту свого населення, як для розбудови своєї воєнної машини.

Нещодавно Самуел Накасіян, експерт у справах експорту совєтської нафти, виступаючи перед окремою сенатською комісією, яку очолює сенатор М. Мороні, заявив, що большевики вивозять тепер річно понад 250 000 000 бочок нафти, а крім того невпинно збільшують її видобування на нових теренах. У зв'язку із звідомленням, що його склав С. Накасіян, сенатор Кітінґ твердить, що большевики експортом своєї нафти ведуть один із найбільш ефективних наступів на економіку вільного світу. Продаючи нафту по демпінґових цінах, большевики підривають стабільність світових ринків і рівночасно реалізують свої політичні й мілітарні цілі. Як ствердила американська економічна розвідка, большевики намагаються передусім за нафту заміняти в різних державах вільного світу всі ті машини, які можуть піднести продукцію їхньої модерної зброї, різних розмірів сталеві рури, потрібні для приспішеної розбудови нафтопроводів, свердла і мотори, а також нафтоналивні судна для перевозу нафти, видобуток якої в СССР з кожним роком зростає.

Сенатор Кітінґ, відслонює рубець сенсаційної таємниці, як то кожний з-посеред американських „н а й вірніших альянтів" допомагає Москві у здійснюванні її „нафтового наступу". І так, Італія доставила совєтам взаміну за нафту — півтора мільйона тонн найбільших розмірів рур, колін і дуже складних циліндрів та свердел. В нафтовому товарообміні СССР отримав наймодернішої будови нафтоналивні судна від Японії, Англії, Франції, Данії і Голляндії. І хоч уряд ЗДА перестерігав своїх альянтів, щоб вони не експортували до СССР виробів, які приспішують розвиток совєтського нафтового промислу, як виходить, всі ті перестороги не бралося під увагу.

Большевицька „нафтова офензива" проти Заходу оформилася між 1950 і 1960 роками, коли большевики почали експлуатувати нововідкриті нафтові поля. За останніх десять років, твердять експерти, вони піднесли в п'ять разів загальний видобуток цього „плинного золота" — з 700 000 до 3 000 000 бочок денної продукції. За цей самий час видобуток нафти у вільному світі лише подвоївся.

Сенатор Кітінґ запитує з обуренням, чому всі ці справи приховується від публічної опінії ЗДА, коли маємо до діла — каже він — не тільки з конкуренцією, але з чимсь куди важливішим і грізнішим, бо:

1) Розбудованою нафтовою промисловістю Москва відповідно впливатиме в своїх інтересах на всі ті країни, які не мають достатньої кількости власної нафти.

2) Видобуваючи нафту силами своїх невільників - робітників, Москва обнизить її ціну до такої міри, що з нею неспроможні будуть конкурувати всі ті країни, які мають вищий життьовий стандарт, і таким чином може стати домінантним чинником на світовому нафтовому ринку.

3) З поміччю продаваної по демпінґових цінах нафти Москва не тільки здобуватиме ринки вільного світу, але й політично їх інфільтруватиме.

4) Вмостившись у тій чи іншій державі економічно, обмотавши її політичними щупальцями, Москва, якщо й не вдасться цілковито опанувати ту країну, перетягуватиме її у так званий „бльок невтральних".

На закінчення своїх цікавих ревеляцій сенатор Кітінґ каже: — „Не забуваймо, що зараз після закінчення війни большевики вживали всіх засобів для того, щоб вмоститися в багатих на нафту країнах Близького Сходу. Наші своєчасні контрзаходи унеможливили їм здійснення цих плянів, і тоді здавалося, що ми не тільки послабили їх, але навіть спаралізували їхню дальшу експансію. Тепер виявляється, що вони видобувають із зовсім нових теренів, яких ми навіть не брали до уваги, багато більше нафти, як потребують для власного вжитку.

Це змушує нас звернути увагу на нову загрозу з большевицького фланґу, якої ми досі не враховували — загрозу для нашої дотеперішньої стратегії.

Федір Дудко

ГЛУМ

ОПОВІДАННЯ

(5)

І дужими руками скваппиво почали стягати з нього одіж, чоботи, білизну...

Через пару хвилин Сиротюка в довгополому, по самі п'яти, старому жидівському лапсердаці, нап'яленому на голе тіло, в кальсонах і довгих жидівських патинках на босу ногу випхали з кімнати і через кабінет начальника штабу провели на коридор.

На коридорі вже нікого не було, і тільки незасохлі, свіжі ще краплини й калюжі червоної крови свідчили, що стрільці хвилину перед тим ще тут були і що бито їх тут тяжко і люто...

Ясне сонечко бризнуло на Сиротюка теплом і світлою ласкою і зогріло його понівечену душу й пошарпане тіло невдержною жадобою життя, пестощів весни, радощів молодої відродженої природи. Він на мить зупинився, але удар прикладом під ребра застогнав пекучим болем під серцем і враз погасив у ньому всяке бажання жити.

— Скорше б уже... Скорше!..

Парк... Розчищені доріжки... Розчинена широка брама... Заболочена брукова дорога у вербах... І поле... Чорне, грузьке, напухле поле...

— І пощо вони туди? Хіба не однаково де — там, тут... серед дороги, в парку?! Ах, скорше б, скорше!

— Стой!

Сиротюк витер полою лапсердака своє мокре, об'юшене кров'ю лице й озирнувся.

— То тут, значить, над ровом?

І впала йому в око жовта, прибита морозами стеблинка мертвої торішньої травиці, що пробивала крізь жовтизну новим життям. І пригадалося йому якесь оповідання чи якийсь опис у книзі про розстріл, що льодовим жахом холодив колись його серце. І був той опис жаху такий не схожий з тим, що він відчував зараз, і смерть, яку він з таким страхом уявляв собі, не видавалася тепер йому такою жахливою: ну, небуття і більш нічого...

Але чому це червоноармійці стоять на місці і не роблять того, що мусіли б робити? Чого це, повернувшися назад, пильно дивляться кудись на дорогу, по якій ґальопом мчав до них і щось здалека кричав вершник? Що це?..

Сиротюк також повернувся і став чекати.

Вершник підскакав, туго натягнув поводи і крикнув:

— Назад!.. Начальник у документах цього гайдамаки знайшов, що він офіцер генерального штабу, і хоче дещо виідати... Паварачівай!

Якийсь жаль, невимовний жаль до самого себе, до нещасної людської істоти в своєму побитому, зневаженому, покаліченому тілі, раптом із силою виринув у Сиротюковій душі і він з одчаєм крикнув:

— Розстрілюйте, товариші! Розстрілюйте, не слухайте!.. Ніякий я офіцер штабу... Це — неправда... Розстрілюйте, братці!

Але навкруги нього весело зареготалися, штовхнули його в спину і повели назад.

Почнуться тепер тортури... О, він знає!.. Що робити?.. Кинутися набік і втікати? Пристрілять на місці і край...

Але защебетала десь пташка у небесній високості, весело-весело, радісно-радісно... — жайворонок певне... і жага життя охопила знову Сиротюкову істоту.

— Ану ж якось може минеться... Ану ж... От лежав би вже він там десь у рові, бездиханий, зелено-восковий, і голодне гайвороння з криком крутилося б над ним, а — дивись — чомусь же не сталося цього... Може обійдеться якось і без тортурів...

А жайворонок свистів, кувікав, захлискувався, реготався у прозорій блакиті.

Сиротюк ступав по дорозі, прислухався до щебетання жайворонка і думав:

— От люди!.. От вінець божого світотворіння!.. Та чи варто все те, чим ви живете, в що віриге, до чого прагнете і що зветься на вашій мові свободою, хоч крихітки того, що переживає ця вільна пташка, яка не знає, що таке війна, що таке розстріли, допити, революція, для якої ціла земля — мати і широкий простір неба — батько... Люди, люди!..

Начальник штабу сидів верхи на коні коло палацу і чекав. Баский жеребець нетерпляче борсався під ним, кидав ногами і пригинався, як на пружинах.

Стали.

— Єґоров! Я їду зараз на фронт і вернуся тільки завтра. Вкинь цього гайдамаку в льох і пристав сторожу — завтра він мені буде потрібний. Тільки дивись — ти відповідаєш за нього...

— Нє беспокойтєсь, таваріщ начальник... Нє вдєрьот!..

Кінь під начальником штабу крутнувся, махнув у повітрі коротким підстриженим хвостом і, зірвавшись з місця, понісся широкою алеєю до купки верхівців, що стояли віддаля і чекали.

III

В льоху було холодно і вогко, і було цілком темно, як у могилі, але Сиротюк трохи ожив там. Думки, як клубок слизьких хробаків, заворушилися в голові у нього, перехрещуючись, натискаючись, обплутуючи одне одного. Розум шукав виходу зі становища, але всі думки, мов сліпі кошенята, ворочаючись у всі боки, товклися безсилими головами об одне місце — об гірку свідомість того, що сталося, холодну, безпорадну, страшну свідомість безславного, жахливого кінця.

Вирватися від цього страшного чудища, в пазурах у якого він так несподівано, так по-дурному опинився, ніякої надії не було. Він безперечно загине, але перед смертю його чекають ще страшні допити, тортури, знущання, жаху яких він вже сьогодні зазнав.

Йому уявляється нелюдське, погризене віспою, кам'яне обличчя начальника штабу з рудим, мідяно-червоним, немов залитим кров'ю, волоссям, з червоними вусами, бровами, повіками, його гострі, налиті ненавистю, пронизливі очі з дикими вогниками шакала, надтріснутий хрипіт його черствого, іржавого голосу — і жах проймає всю Сиротюкову істоту.

Одне залишається йому — позбавити себе життя... Так, так!.. Однаково він буде розстріляний, то краще ж самому...

І руки простягаються в темряві до заплісилвілих мокрих стін, шукаючи якогось цвяха, якогось забитого в мур залізного гака. Даремне шукання — саме павутиння, сама цвіль, самі голі, слизькі цеглини.

Хоча б яка голка, якийсь кусень шкла, якийсь обрізок бляхи — нічого. Одна-однісінька зацвіла діжка з-під огірків чи квашеної капусти — і все.

Сиротюка огортає втома. Він перевертає діжку догори дном, ставить у кут і сідає. Притулившись плечима до холодного муру, підносить комір лапсердака, втягає голову в плечі, засуває руки в рукава і тихо, нерушно сидить.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерт оперової творчости М. Лисенка в Ню Йорку

21-го лютого відбулася ще одна імпреза в рямках ювілейних лисенківських святкувань. Вечір ішов під фірмою УВАН у власній домівці в Ню Йорку, зорганізований „Фундацією УВАН", з її активним головою п. М. Коцем на чолі. Був це вечір оперової творчости М. Лисенка, в естрадному виконанні, з супроводом фортепіяна. Вечір з кожного погляду вдалий і на поважному мистецькому рівні.

Я особисто належу до типу людей, що їм нормальне, сценічне оформлення опери заважає віддатися цілком слуханню музики, і тому волію виконання естрадно - концертове, де завважується кожен музичний деталь, всякі тонкощі виконання, ну і... кожне недотягнення. Не зважаючи на такі загострені вимоги, недільна імпреза, як цілість, задовольняла і добором репертуару і його виконанням. В порівнянні з попередніми лисенківськими імпрезами новим у цьому концерті було те, що крім вибраних арій з „Тараса Бульби", „Утопленої" і кількох солоспівів, поставлено було в цілості одноактову оперу „Ноктюрн", лебедину пісню Лисенка. Дальшою новиною було, що між виконавцями, крім добре уже відомих нашій громаді пп. Марти Кобрин - Кокольської, Ганни Шерей, Івана Гоша та Лева Рейнаровича, взяли участь і молоді адепти вокального мистецтва Олена Зам'ята і Христина Карпевич, дует молоденьких гарних цвіркунчиків, і двоє молодих рецитаторів Ольга Кириченко й І. Шуган.

Із оперових уривків глибоке враження залишила лірична арія Насті з „Тараса Бульби", шедевр Лисенкової творчости, що в інтерпретації Г. Шерей прозвучала по мистецьки переконливо. І інші арії та солоспіви, у виконанні дальших артистів, хоч з композиційного погляду скромніші, також мали успіх. Пісня „Понад полем іде", своїм характером добре підходила до співального стилю Л. Рейнаровича.

Музичним керівником концерту був д-р Ігор Соневицький, що вклав багато праці в підготовку цієї імпрези. Його керівну руку в і д ч у в а л о с я скрізь і в доборі репертуару і в правильних темпах і доброму фортепіяновому супроводі і у виведенні ансамблів, в яких він зумів стримати навіть тих співаків, що над міру звикли форсувати своїм голосовим матеріялом.

Оплески, що ними слухачі дякували виконавцям і їх керівникові, були з а с л у жені. Цей вечір варт повторити і в Ню Йорку і десь далі, і взагалі подбати, щоб цей оперовий ансамбль, після перших вдалих кроків, далі співпрацював і себе ще удосконалював.

І ще одне приємне ствердження: не правда, що наша громада уникає концертові залі. Ні! Вона любить музику, захоплюється справжнім мистецтвом, і любить ходити, але тільки на добрі імпрези! Недільний вечір, що без особливої реклями і в препогану погоду стягнув таку кількість слухачів, що мусіли стояти по кутках і на бічних сходах, — найкращий на це доказ.

З. Лисько

Перед Лисенківським концертом Т. Терена в Шикаґо

Мав рацію Л. Полтава, коли писав: „Нехай ідуть великі посланці вільної України і вільної людської творчости, — Тарас Шевченко і Микола Лисенко всією земною кулею, якщо не мають права іти землею у к р а ї н с ь к о ю". А. М. Рильський, в одній зі своїх знаменних статтей, згадуючи Лисенківський рік частинно потверджує це, питаючи: „Але чи посідає спадщина Лисенка в усій різноманітності належне місце в репертуарі наших а р т и с т і в?" Відповідь: на жаль, неґативна. Бо не тільки сольових Лисенківських концертів немає там, на батьківщині, але навіть хорове відтворення шкутильгає, не говорячи вже про концерти піяністів із творів „батька української раціональної музики". Що то був би за подарок канадійським українцям, — і нам усім — якби буковинський баритон Д. Гнатюк привіз був із Києва в ювілейний рік, концерт Ювілята! — В цьому напрямі еміґрація випереджує поневолену, рідну Україну, бо тут таки гомінкіше і свобідніше звучить музика Лисенка, як там. Особливо оригінальні концерти циклічного характеру оперового співака, баритона Т. Терена: „Музики до Кобзаря".

З таким концертом завітає він і до Шикаґа 9-го березня.

Ось і деякі з критичних оцінок нашого баритона: „Таких концертів не доводиться часто чути" — так закінчив один із наших музикологів на еміґрації д-р Е. Цегельський, критику одного із давніших концертів Терена. А це тому, що „виконання було небуденне, майстерне". І ще теж: „Ми бачили його не лише як доброго співака з чистим, дуже милим баритоновим голосом, соковитим у всіх реґістрах, із його високою технічною працею, яка, як рідко коли у співаків, точно респектує запис композитора, а ми бачимо його ще й як поважного музику із вродженою музикальністю, що наказує йому так природньо опрацьовувати кожний деталь і ці деталі збирати в одну дрібнорізьблену цілість, позбавлену вульґаризмів і дешевих ефектів".

Подібно звучить далеко пізніше голос одного з найкращих наших піяністів В. Кіпи. „Головне у виконанні Т. Терена і є його надзвичайно правдива, і індивідуальна, глибоко продумана інтерпретація виконуваних речей, що з'являється найціннішою прикметою в кожній галузі мистецтва" і... „похвальне є те, що Терен намагається у своїх виступах познайомити публіку з речами мало знайомими і рідко або і ніколи не виконуваними".

Про концерт же „Музики до Кобзаря" під кінець 1961 р. в Ню Йорку писала „Свобода": „Публіка з великим ентузіязмом приймала високомистецьке виконання програми". А про цю саму програму було в 1962 р. в „Америці": „Наш мистець так захопив слухачів силою і краскою свого голосу та вдумливою інтерпретацією композицій М. Лисенка до слів Шевченка, що присутні слухали цього високомистецького виконання наче заворожені, а по кожній точці зривалися стихійні бурхливі, а не чемностеві оплески. Це була дійсно м и л а несподіванка для філядельфійців". У своїх же враженнях із цього концерту М. Рибак підтверджує: „Концерт... був правдивою артистичною сенсацією". І обговорюючи пісні програми та зазначуючи віддану голосом „грозу смерти" в „Понад полем іде" чи „чудове і безконкуренційне „Гетьмани" та „босе „Ой, Дніпре", про самий голос пише: „Наш артист повно орудує голосом у кожному напрямі; він гнучко фразує, має чудовий драматичний метал голосу, цікавий теж у ліриці, а фрази в'яже мелодійно в одну нерозривну цілість". І кінчає: „Він може сміло простягнути руку по пальму мистецького першенства".

Л. М.

В Едмонтоні помер о. Вол. Стефанів

7-го лютого помер в Едмонтоні, Канада — в 82-му році життя та 56 р. священства о. Володимир Стефанів, священик-ювілят та консисторський радник, — кол. катехит учительської семінарії в Заліщиках і довголітній душпастир в парафіях Покуття і Гуцульщини.

Вихований в культурній і патріотичній атмосфері рідного дому, — прикладний священик з покликання і популярний п р о п о в і д н и к, з особливим даром тактовної поведінки з людьми, — покійний був типовим представником тієї ґенерації галицького духовенства, що, поєднуючи службу Богові із службою своєму народові — мала рішальний вплив на формування національної і політичної свідомости кількох поколінь.

Він був сеньйором знаної в Західній Україні родини громадських діячів і військовиків, — п'ятьох рідних братів були старшинами УГА, між ними, теж покійний вже Гнат — генерал-хорунжий, командант оборони Львова в листопаді 1918 р. та наймолодший Зенон, сотник — відомий український військовий історик і військознавець, співробітник „Свободи".

Покійний залишив численну ближчу і дальшу родину по цей бік і на батьківщині, а вістка про його смерть викличе напевно щирий жаль у великому колі знайомих і приятелів та колишніх парафіян і учнів.

Н. Н.

● У Східньому Берліні комуністи влаштували окремі крамниці і кіоски, де по надзвичайно знижених цінах продають лише закордонним туристам американські цигарки й інший крам, що його східні німці за ніяку ціну дістати не можуть, а в Західньому Берліні є куди дорожчі. Деякі німці, з відома східньо - берлінських властей, пачкують ті товари до Західнього Берліну, щоб їх низькими цінами анархізувати тамошній торговельний ринок. У Західньому Берліні почали таврувати таких спекулянтів окремими афішами, р о з г о л о шуючи їх прізвища та караючи їх високими карами.

З НАШИХ БУДНІВ

ВЕЛИКА НЕДІЛЯ

На долині міста ще довго сперечатимуть, хто перший почув цю велику новину. Один політичний коментатор, наприклад, запевняє, що він підхопив її на коротких хвилях французького радіо в 4-ій годині над ранком, як вернувся з балю лікарів, але ж йому та вістка виглядала занадто добра, щоб могла бути правдиве. Один професор божився, що радіо Москва передало її ще в суботу ввечері, але він уважав це за провокацію. Проте, з усіх тих, часто суперечних, але хвилюючих людські серця і душі вісток, чуток, здогадів, один факт абсолютно певний: що дорогі мої земляки, панство Татухи, були тими першими звеличниками Великого Страдника, які попросили відслужити благодарну Службу Божу в його намірені.

А вийшло воно так: саме в ту пам'ятну неділю, 10-го лютого, яку можна б назвати нашим, першим у цьому році, Великоднем, панство Татухи мали своє скромне, родинне свято — 49-ту річницю подружнього співіснування. З тієї щасливої оказії вони три місяці наперед замовили собі Службу Божу, на неділю, год. 7.30 ранку.

Наближалась 7-ма година, і пані Татушиха вже тримала в руці ключі, щоб замикати хату, як раптом пан Татух сказав: — Вейт, я ще наставлю редіо, почуємо, яку погоду заповідають, зиму чи літо. — Покрутив відмикач в апараті, аж тут станція „Ню Йорк Таймсу" подає комунікат з Риму, з самого Ватикану, про Митрополита Иосифа Сліпого!

Перше враження від тієї вістки було таке, що дорога моя землячка захиталась, як підрізана верба, впала на канапу і заголосила:

— Ой, таки замучили! Замордували!

— Кого замучили? — вилупився на неї пан Татух. — Гей, жінко, спам'ятайся! Чого репетуєш?

— Та як кого? — лебеділа моя землячка. — Чи тобі позакладало?.. Та ж чуєш, що большевики замучили на Сибірі нашого Митрополита!

— Жінко, чи ти спиш, чи дороги шукаєш? — чукнув подратовано пан Татух. — Редіо каже цілком інакше: що Митрополита пустили з лягру і він тепер знаходиться в Римі, під опікою Папи Римського.

— Що ти плетеш, головіче! — тужила моя землячка. — Та чи то можливе, щоб такі безбожники пустили його живцем на вольний світ?.. Забили його, закатували, а тепер дурять бідних людей, що він у Римі!

Тут, п р а в д у сказати, пан Татух трошки розгубився. Вправді, він знав, що вірна його супруга не дуже моцна в англійщині і вже не одну вістку перекрутила шиворіт - навиворіт, але й одночасно був свідомий того, що сам трохи не дочуває на праве вухо ... Ану ж йому щось причулось чи не дочулось?.. В тій хвилині до їх дверей застукали сусіди - скитальці: обличчя розпромінені, очі в сльозах...

— Панство, ви чули?! Митрополит Иосиф на волі!

Ну, справа була ясна — сталося ч у д о! Так, принаймні, зрозуміла цю подію дорога моя землячка і з радости та зворушення знову розридалась, як на похоронах.

— Жінко, схаменись! — заспокоював її чоловік. — Як же я тебе, таку заплакану, в церкву поведу?.. Ще люди подумають, що я тебе віддутцював на самий наш ювілей.

Але в церкві ніхто на них не зглядався, там тоді, того пам'ятного ранку, було більше людей заплаканих, сльозами радости. На захристії отець парох якраз одягався в ризи. Панство Татухи глянули одне на одного, те саме маючи на думці...

— Прошу отця, — сказав мій земляк, — ми просили б відправити цю Службу Божу не за нашу річницю, а за здравіє Митрополита Иосифа ... Нам не квапиться, ми собі почекаємо до золотого ювілею ...

Ікер

ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ до КРАЮ

— ХАРЧОВІ ПАЧКИ З ЕВРОПИ —
(достава 3-4 неділі);
— ПАЧКИ ДО РУМУНІЇ; —
ГРОШІ І ПАЧКИ ДО ПОЛЬЩІ через ПЕКАО
тільки через
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО

Cosmos Parcels Express Corp.

39 2nd AVENUE, ріг 2-га Евеню і 2-га вул.
НЮ ЙОРК, Ню Йорк.
Tel.: AL 4-5456

Достава гарантована. — Приймаємо замовлення з-поза Ню Йорку. — На складі великий вибір товарів для висилки.

ЖАДАЙТЕ НАШИХ ЦІННИКІВ.

ПРАЦЯ • Help Wanted Female

МЕДСЕСТРИ
RN and LPN
на ВЕЧОРІ й НІЧ.
Праця в модерному шпиталі на Флашінґу. Доскональа платня та бенефіти. Побільшена платня на ці шифти.
Голоситися у MISS D. STUART
Director of Nurses.
HILLCREST GEN'L HOSPITAL
AX 1-1000

ПОТРІБНО!
FACTORY CHECKER
та
АСИСТЕНТ ФОРМАНА
у фабриці паперових пуделок. Постійна праця. Мусить бути точний у множенні.
JOS. RUBIN & SONS, Inc.
33 Meserole Ave., Brooklyn,
Greenpoint Sect.

ПРАЦЯ • MALE & FEMALE

ПРАЦЯ для ПОДРУЖЖЯ
ДОГЛЯД НАД БУДИНКОМ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ.
вкл. 4 кімн. апартамент і вигоди. Чоловік може працювати поза домом. Доскональа нагода.
Телефон власника:
VA 1-0397

• THEATER — MOVIES •

В ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЮ,
7-го і 8-го БЕРЕЗНЯ:
Боротьба підпілля у Варшаві проти нацистів:
„Канал"
AMERICAN THEATRE
3rd Street, Betw. Aves B & C
Tel.: CA 8-6875

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого мішочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При боляках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.

KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists:
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

ЗАЛІ на
Весільні ПРИЙНЯТТЯ.
ЗБОРИ. — ЗІБРАННЯ.
Товариські ЗУСТРІЧІ.
Festival Restaurant
Власник Walter STEPONIS, литовець.
ЕВРОПЕЙСЬКІ СТРАВИ.
Великий вибір домашніх та імпортованих НАПИТКІВ.
MADISON SQUIRE HOTEL
40 E. 26th Street — N. Y. CITY
Te.: MU 3-2928
Багато місця на паркування.

— REAL ESTATE —

ДОМИ на ПРОДАЖ
11-мешк., недалеко Пелгем Бей сабвею. Рент $9,100. Ціна $45,000 Готівки — $12,000. Чистого доходу — $2,500 на рік.
8-мешк., біля Бронкс Зоопарку. Рент $6,100. Ціна — $28,000 Готівки — $8,000.
3-мешк., 2 гаражі, біля Riverdale, — за $31,000.
Доми дають високий дохід. Вигідні умови сплати. Є на продаж багато інших домів.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
AU 1-0194
(між 140-141 вул.)

ДІМ НА ПРОДАЖ
Бруклин.
2-род., мур. дім — модерні кухні і лазнички. Газове огрівання і гаряча вода, викінчений підвал, великий город.
Phone: EV 4-7613
(від 4:00 до 8:00 p.m.)

QUEENS, N. Y.
Ozone Park $33,950
НОВІ, НОВІ, НОВІ
2-родинні, ВСІ МУРОВАНІ
Одна зона переїзду.
6 кімнат і 6 кімнат. Гараж на 2 авта. Будівничий коло моделю дому.
101-35 Woodhaven Blvd.
BONDED DEVELOPERS
90-19 Liberty Ave., Ozone Park
Call:
VI 3-5550 — VI 6-3700

OZONE PARK
Новий 2-родинний, 5 &5, пішком до сабвею. Мурований і шінґлі. $29,990. Положений при 91st St. і 97th Ave.
TEAKWOOD ESTATES
OR 6-1584

ASTORIA, L. I.
2-род. (5, 6 і викінч. підвал), мур., олива, 2 гаражі. Ціна — $33,000.
6-род., баксові кімн., олива, сабвей. Прихід $6,070. — $36,000.
Виготовляємо INCOME TAX.
MARATHON
31-87 — 32nd St., Astoria, L. I.
YE 2-3550
Питати: мґр. ФІРЧУК Остап

• РІЗНЕ •

ОДРУЖУЄТЕСЯ —
ИДЕТЕ НА ПРИЙНЯТТЯ?
Хочете виглядати найкраще.
METRO MEN'S WEAR
1756 Victory Blvd, Staten Island
Комплет одягу, туксіда, обідові жакети, на сцену, ластівки. До випозичення — на продаж. Великий вибір хлоп'ячих візитових убрань. — „Спеціяльна ціна для ґрадуантів".
GI 2-7990

• РІЗНЕ •

ПОШТОВІ МАРКИ НА ПРОДАЖ.
Болгарія, Румунія, 100 марок за долара. Велика вартість катальогова. Замовлення, разом із належністю, слати до:
A. JAKUBOWICZ
678 Olivar Asselin Street
Chomedey, Que.
Canada

РОБІТНЯ ОБУВИ „СТРИЙ"
STRYJ'S SHOE SHOP
В. КРАВЦІВ і СИН
з довголітньою практикою, виконує обуву на міру, ортопедичну і всі роди направи.
43-12 Broadway, Astoria, L. I.
Phone: LH 5-5837

• BUSINESS OPPORTUNITY •

ТАВЕРНА
Добрий бизнес з 2-ма будинками, займає 4 родини. Поміркована ціна.
Tel.: 518 TA 8-5231
Hudson, N. Y.

З причини переїзду до іншого стейту до Родини, продасться
ҐРОСЕРНЯ.
Уряджения все нове. Положена коло великого парку і сабвею. Дуже добрий бизнес навіть для двох старших людей, подружжя. Можна рівнож зайняти приватне помешкання продаючого, який по продажі бизнесу виїздить до іншого стейту.
Телефонувати на:
SOuth 8-4227

НОВИЙ і УЖИВАНИЙ
ОДЯГ
відповідний на висилку до ЕВРОПИ.

Чол. убрання (уж.) від	$ 8.00
Чол. убран. (нові) від	15.00
Чол. плащі (уж.) від	8.00
Чол. плащі (нові) від	15.00
Жін. плащі (нові) від	7.00
Жін. дощевики (нові) від	6.90
Жін. суконки (шовк, вовна) від	3.00
Муж. 100 % вовняні штани (уживані) від	4.00

Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460
Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч.,
від понед. до суботи вкл.

Висилка грошей до СССР
ВПОВНІ ҐАРАНТОВАНА
Доручення впродовж 2-ох тижнів.
За інформаціями питайте:
GRAMERCY SHIPPING CO., Inc.
744 Broad St., NEWARK, N. J.
Бюро ліценціоване і обезпеч.

СМАЧНІ ХАРЧОВІ
ПАЧКИ
ДО ВСІХ КРАЇН.
Достава до 3-4 тижнів.
ПОВНА ҐАРАНТІЯ
Жадайте наших цінників.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.
MU 9-0598

ПОДОРОЖУЙТЕ через
COSMOS
найбільш досвідчене
БЮРО ПОДОРОЖЕЙ і ТУР на УКРАЇНУ, СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ і СХІДНЮ ЕВРОПУ.
через COSMOS
Відвідайте своїх кревних у всіх частинах Сов. Союзу.
За всіми інформаціями пишіть або телефонуйте.
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CI 5-7711

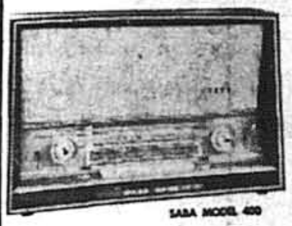
ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ,
3-го БЕРЕЗНЯ 1963:

WILKES-BARRY, Pa. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 223, по великій Службі Божій, в церковній залі української кат. церкви св. ап. Петра і Павла. Запрошується на Збори всіх членів Відділу.
Н. Леськів, секр.

• РІЗНЕ •

SABA
НАЙЛІПШІ НІМЕЦЬКІ МУЗИЧНІ КОНСОЛІ
SABA
НАЙКРАЩИЙ ЗВУК У СВІТІ

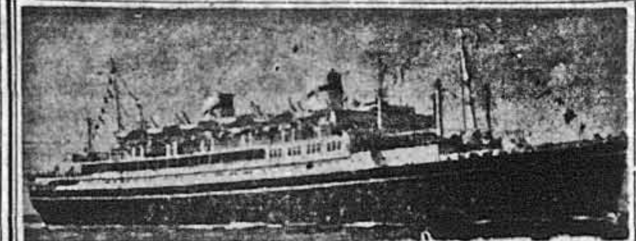
SABA
НАЙЧУТЛИВІШІ КОРОТКО-ХВИЛЕВІ АПАРАТИ
SABA
НІЩО НЕ ЗВУЧИТЬ ТАК ГАРНО, ЯК
SABA
НІМЕЦЬКА ЯКІСТЬ, НІМЕЦЬКА ПРЕЦИЗІЯ
SABA
ПОВНИЙ АВТОМАТИЧНИЙ, ЕЛЕКТРОНІЧНИЙ ВІДБІР
SABA
AM і FM-SM ФОНО СТЕРЕОКОНСОЛЯ

SABA MODEL 1000

ТЕПЕР ТІЛЬКИ **$298**

GERMAN HI-FI
NEW YORK
1574 — 3rd Avenue (89 St.)
EN 9-3366
BROOKLYN
58-24 Myrtle Avenue
EM 6-5450

НЕМАЄ КРАЩОЇ ПОДОРОЖІ ДО СВОГО СТАРОГО КРАЮ,

як популярним, привітним кораблем

M.S. BATORY

з канадійських портів до
SOUTHAMPTON, COPENHAGEN, GDYNIA.
З ҐДИНІ досконалі получення всюди до СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ.
Весняні відпливи:
з КВІБЕКУ — 3-го квітня,
з МОНТРЕАЛЮ — 3-го травня, 7-го червня.

З ВІДПЛИВИ ПРЯМО ДО
ГЕЛЬСІНОК І ЛЕНІНГРАДУ
з МОНТРЕАЛЮ:
3-го ТРАВНЯ, 5-го ЛИПНЯ, 16-го СЕРПНЯ.

За резерваціями й інформаціями зайдіть до Вашого подорожного агента або
GDYNIA AMERICA LINE
220 BAY STREET TORONTO 1, CANADA

Висилайте Ваші ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
через найстарше
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО в НЮ ЙОРКУ,
під назвою:
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd AVENUE — між 8-9 вулицями
NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-7430
Посилки опаковуємо і висилаємо прямо з нашого бюра під ліценцією:
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY.
ДОСТАВУ ПОСИЛОК ҐАРАНТУЄМО ОСОБИСТО І ПОВНІСТЮ.
НА СКЛАДІ маємо кольосальний вибір МАТЕРІЯЛІВ, СВЕТЕРІВ, ХУСТОК, ШКІРИ та всього іншого, потрібного для висилки, по КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ.
Рівнож приймаємо ПОШТОВІ ЗАМОВЛЕННЯ з-поза НЮ ЙОРКУ та інших стейтів. Висилаємо також ХАРЧОВІ ПАЧКИ до 44 ф., прямо з Европи, по дуже низьких цінах.
Користаючи нашим довголітнім досвідом, ми доложимо всіх старань, щоб Ваші посилки були для Вас найдешевшими, а для Ваших Рідних найбільш корисними.
Бюро відчинене:
ЩОДЕННО — від 8:30 рано до 7:00 вечером,
в НЕДІЛІ — від 9:00 рано до 3:00 по пол.

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by VNESHPOSILTORG)

Ввічливо повідомляємо всіх наших давніх клієнтів і багато нових, що тепер висилають через нашу фірму, що достава пакунків до СССР продовжується.

Маємо уповноваження ВНЕШПОСИЛТОРГУ продовжувати ВИСИЛКУ ПАКУНКІВ, за які ми ґарантуємо доставу і то дуже СКОРУ.

Всі наші ВІДДІЛИ мають великий ВИБІР ТОВАРІВ (текстильні, шкіра і т. д.), по дуже сприятливих цінах. Наші відділи, подані внизу, дають найліпшу обслугу та спеціяльну увагу до кожного клієнта.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. . — 135 — W. 14th St.	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave.	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway	268-0068
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	OL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Ave.	CH 6-4724; 233-8038
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Avenue	GR 6-2781
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	SW 8-2868
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Club Bldg.)	

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St
Tel.: GR 3-3550 New York City
АРКА має 1,000 РІЗНИХ українських ПЛАТІВОК.

• SERVICE DIRECTORY •

АМБУЛЯНСИ
для медичного користування. Кожний місцевий виклик в день або в ночі — нормальна ціна $18.00. Кваліфікована обслуга. Спеціяльна ціна для установ.
Кликати: IN 2-4191
Повний вираз для хворих. Продаж або винайм.

The great Brandy from the Rhine

Asbach Uralt
VXOP • 80 proof
German Distilleries Ltd., New York 20, N. Y.

• Funeral Directors •

JOHN F. JUREK
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ.
726-28 — 4th Avenue
BROOKLYN 32, N. Y.
Найкраща похоронна обслуга, базована на довгім досвіді та поміркованих цінах. Уважлива, гідна обслуга. Холоджені каплиці у всіх приміщеннях. Виконуємо кожне побажання.
SO-uth 8-4192

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Погребник
Community Funeral Home
Air Conditioned
Занимається похоронами. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день так і в ночі
Community Funeral Home
Yonkers N. Y
YO 9-7272

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

4%

річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.

Починаючи 1-го липня 1960 р.

- Ощадності, забезпечені до $10,000.
- Гроші, одержані до 15-го БЕРЕЗНЯ 1963 року, будуть процентувати нові дивіденди від 1-го БЕРЕЗНЯ.
- Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

136 MARKET ST. (бл. MAIN) **PATERSON, N. J.**

Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні.
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ Ч ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС на німецькі спеціяльності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
• РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ • КОВБАСКИ • ШИНКИ •

6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	—	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	—	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	—	AS 4-3210
In HEMPSTEAD: 310 Front Street	—	IV 3-5540
In FLUSHING: 41-06 Main Street	—	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	—	DE 5-1154

Cafe Geiger
ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St.
(b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Inh.: Helmut Vollmer
Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00
Найліпша нім. кухня — Ланчі — Обіди
Знамените печиво з власної пекарні.

Увага! ЗМІНА АДРЕСИ Увага!

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ

продав свою дотеперішню канцелярію іншій брокерській фірмі. НОВЕ БЮРО реорганізується і частина його вже перенесена до власного будинку, на таку
НОВУ АДРЕСУ:
86-29 139 STREET — JAMAICA-BRIARWOOD
(Corner of 86 Road and 139 Street)
Короткий бльок від КВІНС ВУЛЕВАРДУ.
Доїзд сабвеями: Independent "F" або "E" до Supthin Blvd. або Van Wyck Blvd. BMT — Jamaica Avenue до Queens Blvd.
Крім цього, для вигоди наших клієнтів, від 15-го березня буде відкрите ще одно БЮРО, при Другій Еве. в Ню Йорку. Адресу і телефон цього бюра проголосимо пізніше.
UNITED REAL ESTATE CO.
В. Кузьминський
86-29 139 Street — JAMAICA — Briarwood
Телефон, як був: OL 8-6330

Висилайте Ваші ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
через добре Вам відоме
ПОСИЛКОВЕ БЮРО в РОЧЕСТЕРІ
Р. Шереліс — І. М. Крамарчук
558 ГАДСОН ЕВЕ. — РОЧЕСТЕР, 5, Н. Й.
Тел.: БА-кер 5-4210
Посилки висилаємо БЕЗПОСЕРЕДНЬО з нашого бюра під ліценцією:
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
Достава кожної пачки повністю ґарантована!

На складі маємо великий вибір МАТЕРІЯЛІВ, ХУСТОК, СВЕТЕРІВ, ШКІРИ та іншого товару, придатного до висилки, по низьких цінах!
Висилаємо ВИСОКОЯКІСНІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ до 44 фунтів прямо з Европи, по дуже низьких цінах!
Приймаємо ГРОШІ НА ВИСИЛКУ до СРСР й інших країн Европи!
Приймаємо ПОШТОВІ ЗАМОВЛЕННЯ з-поза Рочестеру, Н. Й.!
Запевняємо Вас, що доложимо усіх зусиль, щоб Ваші посилки були для Вас найдешевшими, а для Ваших Рідних — найбільш корисними!
Бюро відчинене:
ЩОДЕННО — від год. 9:00 ранку до год. 9:00 вечора, крім неділі.